Należność pocztowa opłacona ryczałtem

Rok X. Warszawa, 1 lipca 1929 r. Nr. 13 (147).

MASZYNISTA

ORGAN ZAWODOWEGO ZWIĄZKU MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH

PISMO ZAWODOWE
POŚWIĘCONE SPRAWOM
MASZYNISTÓW
I KOLEJNICTWU
Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca
Cena N-ru 25 gr. Członkowie związku otrzymują pismo bezpłatnie.
Rękopisów redakcja nie zwraca
Anonimów nie uwzględnia się
Ceny ogłoszeń wedle umowy

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Chmielna 9, m. 9.
Telefon Nr. 195-28 i 539-00
Konto czekowe P.K.O. Nr. 3585.

Własne sprawy we własne bierzmy ręce!

X-ty WALNY ZJAZD DELEGATÓW

połączony z Uroczystym Obchodem Dziesięciolecia Polski

Poznań 29 lipca—1 sierpnia 1929 r.

Obrady Zjazdu toczyć się będą w sali **Domu Ewangielickiego, ul. Wjazdowa.** Początek obrad dnia 29 lipca godz. 9-ta. Porządek i regulamin obrad umieszczony jest na kartach mandatowych.

Począwszy od rana dnia 28 lipca dyżurować będą na dworcu w Poznaniu koledzy z Koła poznańskiego z opaskami Z. Z. M. na ramieniu. Do nich należy się zwracać o wskazanie przygotowanych kwater.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Komunikacji z dnia 13 kwietnia 1920 Nr. 2609/29 delegaci na Zjazd mają prawo do płatnego urlopu na czas trwania Zjazdu z dodaniem czasu potrzebnego na dojazd do Poznania i z powrotem tudzież do bezpłatnych biletów jazdy, w miarę potrzeby na pociągi pospieszne.

Celem wyjednania tych urlopów i kart jazdy mandaty rozesłane będą w dniach najbliższych Kolegom Prezesom Okręgów, **którzy zobowiązani są wyjednać dla delegatów urlopy i bilety w Dyrekcji i odesłać je pod adresem poszczególnych delegatów.**

Drukowane sprawozdanie z działalności Prezydjum i Zarządu głównego w ubiegłym okresie rozesłane będzie kol. delegatom na kilka dni przed Zjazdem.

Na Zjeździe spodziewani są reprezentanci organizacyj maszynistów z innych krajów. Zaproszenia wysłane zostały do **Stanów Zjednoczonych Am. Półn., Argentyny, Anglji, Niemiec, Szwajcarji, Austrji niem., Czechosłowacji, Danji, Szwecji, Norwegji, Holandji i t. d.**

Dotąd zapowiedzieli swój przyjazd delegaci maszynistów z **Czechosłowacji**: Prezes Związku maszynistów czeskich kol. Franciszek **Stuhly** i Sekretarz gen. kol. Franciszek **Nohava**, oraz z **Niemiec** Prezes Związku Maszynistów niemieckich (G. D. L.) kol. **Warstein.**

Wprowadzenie pragmatyki i przepisów emerytalnych w drodze rozporządzeń Rady Ministrów??

W czasie audjencji w Prezydjum Rady Ministrów delegacja C. K. P. otrzymała wiadomość, iż projekty pragmatyki i przepisów emerytalnych dla kolejarzy są już wykończone i że **Rząd nosi się z zamiarem wprowadzenia tych przepisów w życie jako Rozporządzeń Rady Ministrów opartych na przepisach Dekretu Prezydenta Rzplitej o organizacji przedsiębiorstwa P. K. P. z r. 1926.** Prace postąpiły podobno już tak daleko, że nie jest wykluczonem załatwienie tych spraw w **ciągu kilku najbliższych dni.** Urzędnik Prezydjum Rady Ministrów, który wiadomość tę zakomunikował delegacji, zapytany czy Rząd zamierza zasięgnąć w tych sprawach opinji związków pracowniczych odpowiedział, że związki mogą przedłożyć uwagi swoje na piśmie i że te uwagi będą „rozpatrzone".

Wiadomość ta **zaskoczyła** kolejarzy. Wszakże niedawno jeszcze p. Minister Komunikacji inż. Kühn kilkakrotnie, wobec delegacyj różnych związków prac. kol. powtórzył wyraźnie oświadczenie **że przepisy regulujące prawa i obowiązki kolejarzy wydane będą w drodze ustawodaw-**

czej. Forma w której wydane będą te przepisy nie jest rzeczą obojętną, przeciwnie posiada znaczenie doniosłe i rozstrzygające. Przepisy **wydane** przez Radę Ministrów mogą być przez tę Radę także i **zmienione**, co pozbawia je wszelkich gwarancyj trwałości i oddaje los setek tysięcy pracowników wyłącznie w ręce rządu, który będzie miał możność bez większych trudności każde prawo pracownicze znieść, zawiesić czy zmienić według własnego dowolnego uznania jak również będzie miał prawo nałożyć na pracowników dowolnie przez siebie określone obowiązki.

Wiedzieliśmy oddawna, że Rząd posiada formalne prawo wprowadzenia w życie tych przepisów w drodze rozporządzeń Rady Ministrów. Upatrywaliśmy w tem poważne niebezpieczeństwo i ostrzegaliśmy przed możliwem zaskoczeniem pracowników taką decyzją Rządu w szeregu artykułów zamieszczanych na łamach naszego czasopisma. Jednakże mimo wszystko wątpiliśmy, aby Rząd zechciał korzystać z przepisów rozporządzenia P. Prezydenta, które istnieje tylko na papierze, którego w praktyce pozatem wykonywać nie ma zamiaru, które zostało zupełnie zarzucone i ma być w czasie najbliższym zastąpione inną normą prawną. W tem przekonaniu utwierdziły nas oświadczenia p. Ministra Komunikacji, który na początku roku bieżącego zapowiadał kilkakrotnie w różnych terminach wniesienie odnośnych projektów do Sejmu i zapewniał o tem że sprawy te załatwione będą przez **ustawy**.

Jedna jeszcze niezmiernie doniosła korzyść płynęła z załatwienia tych spraw przez Sejm i Senat. Wiadomo powszechnie, iż rządy pomajowe nie uznają atrybucyj pracowniczych związków zawodowych i że odmawiają im prawa do uzgadniania projektów ustawodawczych dotyczących najżywotniejszych praw i interesów kolejarzy. Swego czasu Minister Romocki przesłał Związkowi szereg projektów, zażądał przedłożenia uwag w ciągu kilku dni poczem sprawa ucichła. Przedłożone przez nas poprawki były „rozpatrywane". O uzgadnianiu projektów Rząd, ani słyszeć nie chciał. Krążyły pogłoski, iż większość naszych poprawek została odrzucona. Nie mieliśmy i nie mamy nadziei, aby stanowisko rządu w tej sprawie uległo szybko zmianie. W tych warunkach wniesienie projektów do Sejmu i oddanie decyzji co do przyszłych przepisów w ręce ciał parlamentarnych otwierało nam możność wpływania na ich treść, przeprowadzenia zmian, poprawek i t. p., możność, która na terenie rządu, jest dla nas zamknięta. Ujawniony obecnie zamiar Rządu możność tę przekreśla i utrudnia niezmiernie naszą akcję na rzecz odpowiedniej i sprawiedliwej treści przepisów. Nie należy się łudzić, aby zniesienie względnie nowelizacja przepisów wydanych już i ogłoszonych przez Radę Ministrów należała do rzeczy łatwych, zwłaszcza w obecnych stosunkach politycznych, przy dużej sile liczebnej stronnictwa rządowego, niechęci stronnictw chłopskich dla spraw pracowniczych i notorycznego braku czasu po stronie Sejmu, który zwoływany jest jedynie i wyłącznie na sesję budżetową.

Wszystko to napawa nas bardzo poważnym niepokojem, tem więcej, że zdołaliśmy wejrzeć w treść ostateczną rządowych projektów. Pominąwszy przepisy emerytalne, które są znośne i groźniejszych braków nie zawierają — **pragmatyka zawiera nadal szereg przepisów o znaczeniu zasadniczem, które są nie do przyjęcia dla pracowników.** Ustalenie następuje dopiero po 15 latach, 2-krotna ujemna kwalifikacja powoduje wydalenie i t. p. W innych niemniej doniosłych sprawach **nieomal wszystkie poprawki nasze zostały bezwzględnie odrzucone.** W całości pragmatyka ma treść o wiele bardziej reakcyjną i o wiele gorszą od pragmatyki austrjackiej i przepisów Rady Regencyjnej, obowiązujących na terenie b. Kongresówki. W tej formie pragmatyka byłaby **szkodliwa** dla pracowników.

Byliśmy zawsze i jesteśmy dotąd zwolennikami jaknajszybszego wprowadzenia nowej pragmatyki nowych przepisów emerytalnych i t. p. Ale nie **bylejakich** przepisów, a tem mniej przepisów **szkodliwych** i niemożliwych do przyjęcia. Wolimy raczej zaczekać niż być zmuszonymi do ostrej walki o najważniejsze prawa nasze.

Dlatego, jeżeli głos nasz jeszcze na czas dotrze do czynników miarodajnych — ostrzegamy przed wprowadzeniem tych przepisów drogą Rozporządzeń Rady Ministrów. Jedna jest tylko właściwa droga wyjścia: **uzgodnić natychmiast projekty ze związkami pracowników kolejowych i przedłożyć je na pierwszem posiedzeniu Sejmu do załatwienia w drodze ustawodawczej.**

J.

C. K. P. u p. Premjera Świtalskiego

Dnia 26 czerwca b. r. Premjer Świtalski przyjął delegację Centralnej Komisji Porozumiewawczej Związków Pracowników Państwowych w osobach: Prezesa C. K. P. **Raabego** oraz kolegów: posła **Kaczanowskiego** (Z. Z. K.), **Jaroszewicza** (S. U. P.), **Stępińskiego** (Z. U. K.), **Stangreciaka** (Z. P. P. T. i T.), **Mozgały** (Z. N. F. P.) i **Kisielnickiego** (Zw. Naucz. Szkół Powsz.).

Delegacja przedstawiła p. Premjerowi postulaty związków zawodowych prac. państwowych w zakresie regulacji uposażeń i nowelizacji ew. uzupełnienia ustawodawstwa pracowniczego.

W zakresie uposażeń Delegacja wskazała na konieczność wypłacenia przez Rząd **wyrównawczego dodatku mieszkaniowego za r. 1928** oraz uregulowania płac stosownie do wzrostu drożyzny za ostatni rok. W sprawie podniesienia płac p. Premjer oświadczył kategorycznie, że jest to w obecnej chwili niemożliwe. Natomiast **żądanie wypłaty zaległego dodatku mieszkaniowego uznał za zupełnie słuszne i prawnie uzasadnione**; co do możliwości zrealizowania tego postulatu p. Premjer obiecał dać odpowiedź po bliższem zapoznaniu się z temi sprawami.

W zakresie rewizji **ustawodawstwa pracowniczego** delegacja wskazała na konieczność jak najszybszej nowelizacji istniejących Ustaw uposażeniowej, emerytalnej i pragmatycznej oraz przeprowadzenia brakujących dotąd pragmatyk dla kolejarzy i pocztowców i ujednostajnienia praw emerytalnych kolejarzy. **P. Premjer oświadczył, że wezmie pod rozwagę postulaty związków w tym zakresie** i prosił o przedłożenie ich za pośrednictwem P. Szefa Gabinetu. Co do pragmatyki dla kolejarzy oświadczył, że projekt jej jest już wykończony.

Po audjencji odbyła się konferencja delegacji z p. Szefem Kancelarji Paciorkowskim.

W związku z rezultatami audjencji plenarne posiedzenie C. K. P. postanowiło przedłożyć p. Premjerowi wszystkie materjały uzasadniające konieczność wypłaty zaległego wyrównawczego dodatku mieszkaniowego i nie ustawać w staraniach o wypłacenie tego dodatku oraz przedłożyć p. Premjerowi szczegółowo sprecyzowane postulaty we wszystkich poruszonych przez delegację sprawach.

Aby czytelnikom naszym umożliwić orjentację o jakie sprawy chodzi i w jaki sposób postulaty 200-tysięcznej rzeszy pracowników zrzeszonych w związkach zgrupowanych w CKP. zostały ujęte i przedstawione — podajemy poniżej dosłowny przedruk memorjału, złożonego p. Premjerowi.

Szczegółową ocenę rezultatów audjencji C. K. P. rezerwujemy sobie na przyszłość najbliższą. Już jednak w chwili obecnej zaznaczyć musimy, iż przyniosła ona pracownikom państwowym **bolesne rozczarowanie**. Jedynym pozytywnym jej rezultatem jest zapewnienie p. Premjera, iż uznaje słuszność żądania wypłaty wyrównawczego dodatku mieszkaniowego.

To uznanie ma jednak znaczenie wyłącznie platoniczne skoro p. Premjer uzależnia wypłatę tego dodatku od bliżej nieokreślonych „możliwości finansowych", co do których żadnego oświadczenia nie złożył.

W najważniejszej sprawie podwyższenia poborów do wysokości wskazanej wzrostem kosztów utrzymania oraz zasadniczej rewizji przepisów uposażeniowych odpowiedź p. Premjerą była kategorycznie odmowna.

W równie ważnej a może i ważniejszej jeszcze sprawie: rewizji całokształtu ustawodawstwa pracowniczego przy udziale reprezentantów delegowanych przez Związki zawodowe — stanowisko p. Premjera było wymijające. Nie wiemy nadal jak i dotąd, czy p. Premjer uznaje prawa i atrybucje związków i czy zamierza reprezentatom pracowniczym przyznać głos w tych sprawach.

Odpowiedzi p. Premjera rozwiały resztę żywionych tu i owdzie złudzeń. W ich świetle jasnem jest, że w budżecie na rok budżetowy 1930—31 Rząd nie uwzględni zasadniczej i istotnej poprawy bytu pracowników państwowych. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń wiadomo powszechnie, że przy obecnym układzie sił wątpliwem jest, aby Sejm zdołał załatwić tę sprawę wbrew czy też mimo wniosków rządowych.

W tej ciężkiej sytuacji wskazane są zatem inne niż dotychczasowe metody działania. Rząd, Sejm i społeczeństwo muszą zrozumieć, że sprawy pracowniczej bagatelizować nie wolno, że pracownicy państwowi nie pozwolą się nadal lekceważyć, że nie mają zamiaru dłużej znosić bezprzykładnej nędzy, która ich od wielu lat gnębi.

W najbliższych tygodniach odbędą się większych ośrodkach masowe wiece C. K. P. Rezolucje uchwalone na tych wiecach, nastrój który się nanich niewątpliwie ujawni — będą głosem ostrzeżenia pod adresem czynników miarodajnych. Dalsza akcja nasza zależeć będzie oczywiście od rozwoju wypadków, którego dzisiaj nie sposób przewidzieć.

MEMORJAŁ ZŁOŻONY PANU PREZESOWI RADY MINISTRÓW PRZEZ DELEGACJĘ C. K. P. W DN. 26.VI.29

Do

PANA PREZESA RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Panie Prezesie!

W związku z objęciem przez Pana Prezesa steru rządów, Centralna Komisja Porozumiewawcza Związków Zawodowych Pracowników Państwowych w imieniu 14 zrzeszonych w niej organizacyj, reprezentujących 200.000 pracowników, poczuwa się do obowiązku przedstawienia Panu Prezesowi całokształtu zagadnień, związanych z bytem pracowników państwowych.

Zagadnienia te z jednej strony dotyczą ustawodawstwa normującego uposażenia, ubezpieczenia społeczne, oraz prawa i obowiązki pracowników państwowych, z drugiej strony obejmują sprawę zastosowania środków, któreby umożliwiły pracownikom państwowym znośne przetrwanie tego okresu czasu, jaki okaże się niezbędnym dla definitywnego uregulowania kwestji ustawodawstwa.

I. Zagadnienia uposażeniowe.

Obowiązująca od 1 października 1923 r. i od tego czasu kilkakrotnie nowelizowana **Ustawa uposażeniowa** była pierwszą próbą ujęcia w jednolity kształt ustawodawczy zagadnienia płac.

Działanie tej ustawy rozpoczęło się w okresie nieustalonej waluty i nieustalonej jeszcze organizacji urzędów i instytucyj państwowych. Od tego czasu wyłonił się szereg kwestyj, wysuniętych przez życie, które nie doczekały się jeszcze załatwienia, albo zostały załatwione doraźnie bez głębszego w nie wniknięcia i powiązania z ogólną tabelą płac.

Na pierwszem miejscu postawić musimy sprawę przerachowania t. zw. **minimum egzystencji**, które ustalone zostało w 1923 r. i zastosowane do XIV grupy płac; na tem minimum oparta jest cała tabela płac. Zrozumiałą jest rzeczą, że wobec zaszłych od tego czasu zmian walutowych i bardzo głębokiego przeobrażenia się cen rynkowych, to minimum egzystencji nie odpowiada w najmniejszym stopniu rzeczywistym postulatom i utrzymanie jego stanowi głębokie pokrzywdzenie przedewszystkiem najniższych grup pracowniczych.

Rzeczowego rozpatrzenia wymaga też **sprawa zaszeregowań** i t. zw. **awansu automatycznego**. Rozwój urzędów i instytucyj państwowych spowodował, że dokonane w swoim czasie zaszeregowania nie odpowiadają już w bardzo wielu wypadkach postulatom równomiernego rozkładu płac w zależności od rodzaju pracy i zajmowanego stanowiska i utrzymują liczne szeregi pracowników w grupach niższych, niż należałoby się to im ze względu na wykonywane czynności. Równocześnie obsadzenie etatów w poszczególnych grupach płac bez istnienia awansu automatycznego, uczyniło znowu aktualnem zapewnienie tym pracownikom możności przechodzenia w miarę lat z jednej grupy do drugiej.

Zasadniczej rewizji domaga się też sprawa **dodatku mieszkaniowego**. Z chwilą wprowadzenia zmian w ustawie o ochronie lokatorów i zastosowania stopniowego wzrostu komornego, wysokość dodatku mieszkaniowego musiała ulec zmianie. Sprawa ta była częściowo regulowana rozporządzeniami Rady Ministrów od momentu do momentu, bez rozważenia jej jako całości i jej stosunku do ogólnych uposażeń pracowników. Jak wiadomo, stanowi ona dzisiaj jedno z zagadnień, najbardziej dotykających ogół pracowników.

To samo można powiedzieć o kwestji **dodatków lokalnych i okresowych**, jako związanych z miejscowościami, w których koszty utrzymania są z jakichkolwiek względów wyższe, niż przeciętnie; w pierwszym rzędzie dotyczy to wciąż nieregulowanego **dodatku uzdrowiskowego**, brak którego w miejscowościach odpoczynkowych i w najbliższym ich otoczeniu doprowadza miejscowych pracowników państwowych do nędzy.

Inną grupą dodatkowych uposażeń — są **uposażenia uboczne pracowników kolejowych i pocztowych**, związane ze specjalnemi ich czynnościami, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe **niższych i średnich funkcjonarjuszów, nauczycieli i urzędników administracji** za delegacje czy za pracę nocną. Wszystkie te wynagrodzenia, ich wysokość i zasady, na których się opierają, wobec zmian, jakie zaszły w naszem życiu gospodarczem i w organizacji pracy w ciągu lat ostatnich wymagają gruntownego i skrupulatnego rozpatrzenia; stan ich dzisiejszy w niejednem przynosi głęboką i nieuzasadnioną krzywdę najofiarniejszym i najpilniejszym pracownikom.

Sprawa zwrotu **opłat szkolnych** za dzieci pracowników państwowych, kształcące się w szkołach prywatnych, nie może być też pozostawiona w dotychczasowym stanie; wobec wydatnego zwiększenia się wysokości opłat szkolnych, a utrzymania wysokości zwrotu na dawnym poziomie, wartość sumy zwracanej jest częścią tylko tego, co istotnie płaci ojciec rodziny ze swych aż nazbyt skromnych poborów i częścią rzeczywistego utrzymania ucznia w szkole państwowej.

Wreszcie wymienić tu musimy zagadnienie **pomocy lekarskiej**, będącej ze strony państwa ważnem świadczeniem, wywołanem stanem uposażenia pracowników państwowych, a mającem dawać tę pomoc, jaką z innych źródeł mają pracownicy prywatni i robotnicy. Wielkim brakiem dzisiejszego stanu tej sprawy jest połowiczność jej załatwienia, bez objęcia przemyślanem planem i bez uregulowania jej drogą ustawową.

Przytoczone rozważania wystarczająco przemawiają za potrzebą przystąpienia do opracowania nowej Ustawy Uposażeniowej, któraby uwzględniała wyłonione w ciągu pięcioletniego okresu istnienia dawnej ustawy zagadnienia i rozstrzygnęła je w tym duchu, że dobrobyt szerokich sfer pracowników państwowych — to nietylko poprawa ich osobistego bytu, ale również w skutkach udoskonalenie maszyny państwowej i poprawa gospodarcza kraju, dzięki stworzeniu w ten sposób większej pojemności wewnętrznego rynku zbytu.

Przed przystąpieniem jednak do opracowania i definitywnem załatwieniem nowej ustawy uposażeniowej, należałoby przywrócić ustawie w tej chwili obowiązującej i przepisom z nią związanym, ten sens, jaki został jej nadany przez ustawodawcę. Istotną jej podwaliną była chęć zagwarantowania płacom przez ustalenie ruchomej mnożnej—wartości odpowiadającej ich sile kupczej. Tymczasem od 1 stycznia 1926 r. stosowanie ruchomej mnożnej zostało wstrzymane, wartość kupcza płac w związku z tem stale się obniżała. Pominiemy już tutaj znaczne obniżenie uposażeń, jakie nastąpiło z tej racji w ciągu roku 1926 i 1927; dodatek 15%, wprowadzony od dnia 1-go stycznia 1928 r., w pewnej tylko części tę krzywdę złagodził. Dalszy jednak **wzrost drożyzny** nie był już uwzględniony.

Jeśli wynikłe stąd obniżenie płac obliczyć tylko od dnia 1 lipca 1928 r. do końca tego samego roku, to wyniesie ono conajmniej 60% jednomiesięcznej pensji, gdyż mnożna na 1 lipca według wskaźnika drożyźnianego, wykazanego przez Główny Urząd Statystyczny, powinna była wynosić 60 gr., wypłacona zaś była w wysokości 54,6 gr., co czyni miesięczną różnicę 10%, a w przypuszczeniu niezmienionych do końca 1928 r. cen wyniesie wskazany wyżej procent.

Konieczność uzupełnienia pensji **dodatkiem na mieszkanie** była uznana przez Rząd, co się wyraziło w wydaiu odpowiedniego zarządzenia Rady Ministrów, jednak znaczna część pracowników stałych, a więc np. nieetatowi stali pracownicy kolejowi, została od tego dodatku wyłączona, oraz dalej — podwyższanie %-owe tego dodatku zostało wstrzymane w 1928 r., a to spowodowało przeciętnie w pensjach pracowniczych stratę w ciągu 1928 r. około 70% miesięcznej pensji. Z tych już dwóch racyj, w ciągu ostatniego roku niedobory w płacach pracowników państwowych wyniosły ponad 130% jednomiesięcznej pensji.

W związku z poruzonemi tu sprawami, postulaty nasze są następujące:

Wobec przygotowania przez Rząd preliminarza budżetowego na okres 1930/31, zwracamy się z prośbą o uwzględnienie pozycyj potrzebnych na wprowadzenie w życie koniecznych zmian w zasadach uposażeń i na podwyższenie zasadniczych poborów o wskaźnik drożyźniany tak, aby z nowym okresem budżetowym mogły one odpowiadać istotnym kosztom utrzymania.

Niezależnie od tego zwracamy się do Pana Prezesa, aby zechciał przychylnie rozpatrzeć potrzebę jaknajszybszego wypłacenia pracownikom państwowym zaległości powstałych z powodu niestosowania podwyżki mnożnej i niezwiększenia przez Rząd w ciągu r. 1928 dodatku mieszkaniowego, a wreszcie konieczność uregulowania w najbliższym czasie niektórych dodatkowych uposażeń, jak wspomniany powyżej dodatek mieszkaniowy, dodatek szkolny i inne.

II. Ubezpieczenie emerytalne.

Podobnie, jak Ustawa Uposażeniowa, również pozostałe Ustawy, dotyczące pracowników państwowych wymagają jaknajśpieszniejszej nowelizacji, albo całkowitego ich przerobienia.

Do nich przedewszystkiem należy Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych z roku 1923. Ustawa ta, od czasu jej powstania była już 8 razy zmieniana; samo już to wskazuje, że dojrzała ona w pełni do zasadniczej rewizji.

Ponadto w trakcie działania tej ustawy weszła w życie Ustawa o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, dająca niektóre nowe bardzo ważne świadczenia dla ubezpieczonych, między innymi dla pracowników państwowych kontraktowych, korzystniejsze niż te, które przysługują pracownikom państwowym stałym. W ostatnich czasach otrzymali też odrębną Ustawę emerytalną stali dziennie płatni pracownicy kolejowi.

Wreszcie wymienić tu musimy zagadnienie pomocy lekarskiej, będącej ze strony państwa ważnem świadczeniem, wywołanem stanem uposażenia pracowników państwowych, a mającem dawać tę pomoc, jaką z innych źródeł mają pracownicy prywatni i robotnicy. Wielkim brakiem dzisiejszego stanu tej sprawy jest połowiczność jej załatwiania, bez objęcia przemyślanem planem i bez uregulowania jej drogą ustawową.

Przytoczone rozważania wystarczająco przemawiają za potrzebą przystąpienia do opracowania nowej Ustawy Uposażeniowej, któraby uwzględniła wyłonione w ciągu pięcioletniego okresu istnienia dawnej ustawy zagadnienia i rozstrzygnęła je w tym duchu, że dobrobyt szerokich sfer pracowników państwowych — to nietylko poprawa ich osobistego bytu, ale również w skutkach udoskonalenie maszyny państwowej i poprawa gospodarcza kraju, dzięki stworzeniu w ten sposób większej pojemności wewnętrznego rynku zbytu.

Przed przystąpieniem jednak do opracowania i definitywnem załatwieniem nowej ustawy uposażeniowej, należałoby przywrócić ustawie w tej chwili obowiązującej i przepisom z nią związanym, ten sens, jaki został jej nadany przez ustawodawcę. Istotną jej podwaliną była chęć zagwarantowania płacom przez ustalenie ruchomej mnożnej — wartości odpowiadającej ich sile kupczej. Tymczasem od 1 stycznia 1926 r. stosowanie ruchomej mnożnej zostało wstrzymane, wartość kupcza płac w związku z tem stale się obniżała. Pominiemy już tutaj znaczne obniżenie uposażeń, jakie nastąpiło z tej racji w ciągu roku 1926 i 1927; dodatek 15%, wprowadzony od dnia 1-go stycznia 1928 r., w pewnej tylko części tę krzywdę złagodził. Dalszy jednak wzrost drożyzny nie był już uwzględniony.

Jeśli wynikłe stąd obniżenie płac obliczyć tylko od dnia 1 lipca 1928 r. do końca tego samego roku, to wyniesie ono conajmniej 60% jednomiesięcznej pensji, gdyż mnożna na 1 lipca według wskaźnika drożyźnianego, wykazanego przez Główny Urząd Statystyczny, powinna była wynosić 60 gr., wypłacona zaś była w wysokości 54,6 gr., co czyni miesięczną różnicę 10%, a w przypuszczeniu niezmienionych do końca 1928 r. cen wyniesie wskazany wyżej procent.

Konieczność uzupełnienia pensji **dodatkiem na mieszkanie** była uznana przez Rząd, co się wyraziło w wydaniu odpowiedniego zarządzenia Rady Ministrów, jednak znaczna część pracowników stałych, a więc np. nieetatowi stali pracownicy kolejowi, została od tego podatku wyłączona, oraz dalej — podwyższanie %-owe tego dodatku zostało wstrzymane w 1928 r., a to spowodowało przeciętnie w pensjach pracowniczych stratę w ciągu 1928 r. około 70% miesięcznej pensji. Z tych już dwóch racyj, w ciągu ostatniego roku niedobory w płacach pracowników państwowych wyniosły ponad 130% jednomiesięcznej pensji.

W związku z poruszonemi tu sprawami, postulaty nasze są następujące:

Wobec przygotowania przez Rząd preliminarza budżetowego na okres 1930/31, zwracamy się z prośbą o uwzględnienie pozycyj potrzebnych na wprowadzenie w życie koniecznych zmian w zasadach uposażeń i na podwyższenie zasadniczych poborów o wskaźnik drożyźniany tak, aby z nowym okresem budżetowym mogły one odpowiadać istotnym kosztom utrzymania.

Niezależnie od tego zwracamy się do Pana Prezesa, aby zechciał przychylnie rozpatrzeć potrzebę jaknajszybszego wypłacenia pracownikom państwowym zaległości powstałych zpowodu niestosowania podwyżki mnożnej i niezwiększenia przez Rząd w ciągu r. 1928 dodatku mieszkaniowego, a wreszcie konieczność uregulowania w najbliższym czasie niektórych dodatkowych uposażeń, jak wspomniany powyżej dodatek mieszkaniowy, dodatek szkolny i inne.

II. Ubezpieczenie emerytalne.

Podobnie, jak Ustawa Uposażeniowa, również pozostałe Ustawy, dotyczące pracowników państwowych, wymagają jaknajśpieszniejszej nowelizacji, albo całkowitego ich przerobienia.

Do nich przedewszystkiem należy Ustawa o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych z roku 1923. Ustawa ta, od czasu jej powstania była już 8 razy zmieniana; samo już to wskazuje, że dojrzała ona w pełni do zasadniczej rewizji.

Ponadto w trakcie działania tej ustawy weszła w życie Ustawa o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, dająca niektóre nowe bardzo ważne świadczenia dla ubezpieczonych, między innymi dla pracowników państwowych kontraktowych, korzystniejsze niż te, które przysługują pracownikom państwowym stałym. W ostatnich czasach otrzymali też odrębną Ustawę emerytalną stali dziennie płatni pracownicy kolejowi.

Jako zasadniczy postulat w zakresie zabezpieczenia emerytalnego uważamy zorganizowanie go na zasadzie utworzenia odrębnego funduszu emerytalnego, zarządzanego przez ubezpieczonych na wzór ubezpieczenia wprowadzonego dla prywatnych pracowników umysłowych. Równocześnie spełniona winna być potrzeba nad wyraz paląca, uzgodnienia i **powiązania świadczeń emerytalnych pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych.**

Ze zrozumiałych względów prace nad nową ustawą emerytalną muszą potrwać czas dłuższy; tymczasem zaś życie wysuwa szereg postulatów bardzo pilnych, które wymagają natychmiastowej nowelizacji ustawy dotychczasowej.

W tym zakresie Centralna Komisja Porozumiewawcza Związków Zawodowych Pracowników Państwowych wysuwa jako sprawy najpilniejsze: wprowadzenie zasady, że czas służby samorządowej i pracy zawodowej, zaliczonej przez Komisje Weryfikacyjne winien być w całości zaliczony do wysługi emerytalnej, unormowanie prawa do odpraw i ich progresji, oraz ustalenie minimum zaopatrzenia emerytalnego.

III. Sprawy pragmatyczne.

Zagadnienie stosunku służbowego pracowników państwowych stanowi nową dziedzinę, w której panuje zupełny brak jednolitości w przepisach, dotyczących poszczególnych grup tych pracowników, a tem samem chaos, godzący nieraz boleśnie w interesy pracowników.

Dość powiedzieć, że do tej pory brak zupełnie ustaw pragmatycznych dla pracowników kolei i poczty, a stosunki służbowe tych grup normują przepisy odrębne w różnych dzielnicach, a jak na kolejach — nawet w różnych Dyrekcjach. Sprawa ustawowych godzin pracy, urlopów wypoczynkowych i ich czasu trwania, a wreszcie tak ważna sprawa, jak należyte postawienie postępownia dyscyplinarnego — wymagają gruntownej rewizji i jaknajszybszego uregulowania.

Jednym z bardzo ważnych postulatów w tej dziedzinie jest przeprowadzenie zasady, że każdy pracownik po roku służby nabywa jednakowe prawa i staje się objętym jedną wspólną pragmatyką dla podstawowych grup pracowników państwowych (kolej, poczta, administracja, nauczycielstwo, sędziowie i prokuratorowie). Ta zasada byłaby też zlikwidowaniem **dzisiejszego podziału pracowników na etatowych, kontraktowych, stałodziennych, dniówkowych** i t. d. wykonywujących częściowo przez całe lata swą pracę, a ze względu na rodzaj stosunku służbowego, do którego ich zaliczono, pozbawionych tych czy innych praw i w różny sposób krzywdzonych.

Ze względu na rozmiar zagadnienia, możemy tutaj tylko w tych kilku zarysach przedstawić Panu Prezesowi te sprawy, które uważamy za najlepsze i za najbardziej dotkliwe dla rzeszy pracowniczej.

Wnioski.

Reasumując omówione zagadnienia, C. K. P. Zw. Zaw. Prac. Państwowych zwraca się do Pana Prezesa z przedstawieniem konieczności:

1) powołania przez Rząd specjalnej Komisji, któraby z udziałem przedstawicieli Związków Zawodowych Pracowników Państwowych przystąpiła do prac nad zreformowaniem ustawodawstwa pracowniczego;

2) Ze względu na konieczność zasadniczego uregulowania płac pracowników państwowych, uwzględnienia w opracowanym przez Rząd preliminarzu budżetowym na r. 1930/31 globalnej sumy, któraby czyniła zadość

prawdopodobnym wydatkom, związanym z konieczną regulacją;

3) w związku z naszemi postulatami bieżącemi, dotyczącemi uposażeń, poczynienia kroków, któreby umożliwiły wypłatę pracownikom państwowym, możliwie w najkrótszym czasie — sum, odpowiadających zaległemu dodatkowi mieszkaniowemu z r. 1928 oraz wyrównałyby obniżkę pensji spowodowaną unieruchomieniem mnożnej;

4) nowelizacji jaknajszybszej Ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem w zakresie wskazanym w niniejszym memorjale.

Zarządy Główne
Związków Zawodowych prac. państwowych zrzeszonych w C. K. P.

Posiedzenie Zarządu Głównego Z.Z.M. w dniach 27 i 28 maja 1929 r.

Dnia 27 i 28 maja r. b. odbyło się plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Z. Z. M. w lokalu Związku przy ul. Chmielnej Nr. 9, w którem brali udział następujący członkowie Prezydjum: Prezes — **Borkowski** Piotr, Vice - prezesi — **Komorowski** Jan i **Spyt** Stanisław, Sekretarz — **Siadak** Wacław i Skarbnik — **Sommerfeldt** Henryk, oraz członkowie Zarządu Głównego: **Lisiewicz** Józef — Warszawa, **Glejzer Józef** — Skarżysko, **Schabowski** Franciszek — Wilno, **Klewenhagen** Maksymiljan — Poznań, **Sobczak** Stanisław — Katowice, **Hernet** Antoni — Bydgoszcz, **Szymonek** Edmund — Kraków, **Kuczkowski** Karol — Lwów, **Kordysz** Paweł — Stanisławów i przedstawiciel sekcji dyspozytorów — **Lisowski** Jan z Krakowa oraz członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej: **Wierzbicki** Władysław, **Konieczny** Józef i **Gajda** Paweł.

Porządek obrad proponowany przez Prezydjum przyjęto bez zmian. Po odczytaniu protokółów z posiedzeń przez Sekretarza i przyjęciu ich do wiadomości, Prezes kol. Borkowski zreferował zebranym dotychczasowy tok pracy Prezydjum Z. Z. M. w kierunku realizacji wysuniętych i wysuwanych postulatów drużyn parowozowych. W swoim referacie poruszył wszystkie aktualne zagadnienia, a mianowicie ustawy, jak: pragmatyka, emerytalna, dyscyplinarna oraz uposażeniowa, wyjaśniając że niektóre z nich, a mianowicie pragmatyka, ustawa emerytalna dla pracowników etatowych i przepisy dyscyplinarne leżą gotowe w Radzie Ministrów w oczekiwaniu na ostateczne załatwienie. Zaznacza jednak, że Związki, pomimo czynionych starań, nie są w posiadaniu tychże projektów z uwagi na odmowne stanowisko Rządu i z tego powodu trudno sobie wyrobić sąd o jakości tych projektów.

Następnie omawia starania Prezydjum, dotyczące podwyżki godz. - kilometrowego oraz celem przyznania umundurowania. Stwierdza, że w stosunku do podwyżki poborów ubocznych M. K. zajmuje stanowisko odmowne. W niektórych wypadkach udało się Prezydjum uzyskać pewne poprawki jednak zasadniczej regulacji tychże poborów nie udało się dotychczas przeprowadzić.

Co do umundurowania dla drużyn parowozowych uzyskało Prezydjum Z. Z. M. w M. K. oficjalne oświadczenie, że sprawa ta będzie w najkrótszym czasie korzystnie załatwiona, gdyż na ten cel został w tegorocznym budżecie kredyt podwyższony o jeden miljon zł.

Przechodząc następnie do innych spraw, wyjaśnia, że udało się Prezydjum poważnie podwyższyć ilość miejsc na masz. I kl., II kl. oraz pomocników masz. I kl. i II kl. tak, że poważna ilość kolegów przesuniętą zostanie do wyższych grup, względnie otrzyma etat. Dalej wyjaśnia, że na skutek starań zmieniono na korzyść drużyn przepisy o perjodycznych badaniach lekarskich. Na podstawie tychże przepisów badania odbywać się będą co dwa łata oraz wprowadzono badania praktyczne, pozatem wydane zostały nowe przepisy o premjach węglowych, które w niektórych wypadkach są korzystniejsze, tak dla drużyn jak i dyspozytorów.

Przechodząc do spraw natury drobniejszej, jak kwalifikacje, mianowanie maszynistów I kl. na pociągi towarowe, mianowanie na etat kontraktowych i t. p. kończy swój referat. Nad referatem wywiązała się dyskusja, w której przemawiali wszyscy obecni. Po dyskusji referat Prezesa przyjęto do wiadomości.

Następnie Skarbnik kol. Sommerfeldt zdał szczegółowe sprawozdanie kasowe, a mianowicie podał zebranym do wiadomości szczegółowy stan kasy organizacyjnej tak w dochodach jak i rozchodach oraz szczegółowy stan kasy Odpraw Emerytalnych. Po zapoznaniu się zebranych z obecnym stanem finansowym Związku i po szczegółowej dyskusji sprawozdanie kasowe przyjęto do wiadomości. Następnie dyskutowano nad opracowanym przez Prezydjum budżetem na następny rok. Po zapoznaniu się z projektowanemi dochodami i rozchodami proponowany budżet przyjęto do wiadomości i uchwalono przedłożyć go X-mu Walnemu Zjazdowi do zatwierdzenia.

Po sprawozdaniu kasowem zabrał głos Sekretarz Związku, kol. Siadak, podając zebranym do wiadomości, że starania czynione przez Prezydjum Z. Z. M. w kierunku przystąpienia Z. Z. M. do Komisji Klasowych Związków uwieńczone zostały skutkiem pomyślnym, a mianowicie: mocą uchwały Komisji Klasowych Związków z dnia 8 maja r. b. Związek Maszynistów przyjęty został do tejże Komisji. Stwierdza, że temsamem zrealizowano ważny postulat organizacyjny, uchwalony na VIII-ym Walnym Zjeździe w Wilnie. W toku dyskusji nad tą sprawą przemawiało kilku mówców, wypowiadając się z uznaniem o dokonanem przystąpieniu. Następnie fakt przystąpienia Z. Z. M. do Komisji Klasowych Związków przyjęto do wiadomości i zatwierdzono jednogłośnie. Po przedstawieniu zebranym szczegółowego stanu organizacyjnego, który organizacyjnie i w ilostanie członków przedstawia się bardzo dobrze, omawiano sprawy dyspozytorów oraz przyszłą formę organizacyjną dla nich w ramach Z. Z. M. Po wyjaśnieniu Sekretarza Związku, w którym tenże wskazał, iż pomimo kilkakrotnych poleceń Prezydjum Z. Z. M. opartych na postanowieniach statutu § 85 nie udało się dotychczas zorganizować we wszystkich Okręgach Okręgowych Sekcyj Dyspozytorów, zaś tam, gdzie takie sekcje istnieją, to nie wykazują żadnej żywotności, tak, że występowanie do władz w sprawach dyspozytorów uskuteczniają wyłącznie Zarządy Okręgowe — po dość długiej dyskusji uchwalono wystąpić na X-ym Walnym Zjeździe z wnioskiem o stosowną nowelizację przepisów statutu, umożliwiającą sprawne działanie sekcji.

Po załatwieniu powyższych spraw dyskutowano nad urządzeniem X-go Walnego Zjazdu, który odbędzie się w dniach 29, 30, 31 lipca i 1 sierpnia r. b. w Poznaniu. Z uwagi na to, że w roku bieżącym przypada 10-lecie Związku, postanowiono połączyć uroczysty obchód 10-lecia ze Zjazdem. Z okazji tej postanowiono zaprosić na tenże Zjazd przedstawicieli zagranicznych Związków Maszynistów, celem zapoznania ich z dotychczasowym dorobkiem i rozwojem naszej organizacji. Następnie uchwalono porządek i regulamin obrad celem przedłożenia go Zjazdowi do uchwalenia. Pozatem uchwalono format, rysunki i napisy na sztandarze, który z okazji 10-lecia postanowiono dla centrali zakupić. Niezależnie od powyższego przyjęto rysunek oraz kosztorys na znaczek związkowy, który także z okazji 10-lecia będzie wydany.

Po załatwieniu powyższych spraw, Główna Komisja Rewizyjna zdała szczegółowe sprawozdanie kasowe, wyrażając się z uznaniem o gospodarce finansowej Prezydjum.

Po przyjęciu sprawozdania Głównej Komisji Rewizyjnej do wiadomości i omówieniu szeregu spraw w wolnych wnioskach Prezes Związku podziękował zebranym za całoroczną współpracę, dokonaną dla dobra Związku i na tem posiedzenie zakończył.

PODZIĘKOWANIE.

Zarządom Okręgów i Kół oraz poszczególnym Kolegom, którzy raczyli nadesłać mi życzenia w dniu imienin składam niniejszem serdeczne podziękowanie.

Piotr Borkowski
Prezes Związku.

SPRAWY SŁUŻBOWE

NOWELIZACJA PRZEPISÓW O PREMJACH WĘGLOWYCH.

Ministerstwo Komunikacji wydało ostatnio zarządzenie nowelizujące przepisy o premjowaniu oszczędności opałowych, z dnia 22 lipca 1927 roku. Ze względu na doniosłe znaczenie tego zarządzenia podajemy je poniżej w pełnem brzmieniu urzędowem.

W zarządzeniu tem M. K. uwzględniło wreszcie 2 stare nasze postulaty wysuwane i popierane przez nasz związek od dłuższego czasu, a w szczególności sprawę udziału dyspozytorów w premji, tudzież sprawę potrącania t. zw. przesmarów z premji węglowej.

W sprawie udziału dyspozytorów usunięto wszelkie wątpliwości interpretacyjne postanawiając wyraźnie, iż dyspozytorom należy się **po 12 udziałów**, przyczem Dyrekcje nie mają prawa zmieniać tej normy, a zmniejszyć udział mogą tylko indywidualnie poszczególnym pracownikom tytułem kary za niedbalstwo służbowe i t. p.

W sprawie t. zw. przesmarów zakazano stanowczo potrącać je z premji węglowej, co dotąd było w niektórych wypadkach dopuszczalne i często stosowane przez niektóre Dyrekcje.

Wreszcie postanowiono wyraźnie, iż stawki premjowe ustalane na rok z góry przez M. K. nie mogą być w żadnym wypadku zmieniane przez Dyrekcję.

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI

Departament VI.
Nr. VI/1380/20/29.

W sprawie zmiany przepisów premjowych.

Do

Dyrekcji Kolei Państwowych (wszystkich).

Praktyka lat ubiegłych i stwierdzony przez Ministerstwo fakt niejednolitego stosowania przez poszczególne Dyrekcje „Przepisów o premjach za oszczędne używanie paliwa na parowozach", zatwierdzonych dnia 22 lipca 1927 r. i rozesłanych Dyrekcjonm przy piśmie Ministerstwa Komunikacji Nr. VI/25003/20/27 z dn. 5.VIII.27 r., wykazały konieczność wprowadzenia pewnych zmian i uzupełnień w tych „Przepisach", w szczególności w §§ 2 i 6.

Wobec tego Ministerstwo Komunikacji wprowadza z ważnością od dnia 1 lipca b. r. zmienioną redakcję § 2 i 6 wymienionych wyżej „Przepisów" i poleca niniejszym stosować je w brzmieniu, zatwierdzonym przez P. Ministra dn. 7.VI.29 r. i podanem w załączniku.

Na wszystkich znajdujących się w Dyrekcji egzemplarzach „Przepisów" z d. 22.VII.27 r. należy poczynić odpowiednie poprawki, jak to zrobiono czerwonym atramentem na załączonym przy niniejszym egzemplarzu.

Zgodnie z nowem brzmieniem „Przepisów" należy nadal przy podziale premji pomiędzy pracowników parowozowni i oddziałów stosować ściśle ilości udziałów, wskazane w § 6 punkt d poz. 1 i 2.

Zmniejszenie ilości udziałów w premji może być dokonane jedynie jako kara za wymienione w uwadze do punktu „d" § 6 wykroczenia i to tylko przez Naczelnika Wydziału Mechanicznego Dyrekcji lub jego zastępcę z własnej inicjatywy lub na wniosek Naczelnika odnośnego Oddziału Mechanicznego lecz nie może być decydowane samorzutnie przez organa linjowe.

Przytem zmniejszenie lub pozbawienie premji nie może być dokonywane sumarycznie dla całej kategorji pracowników, lecz musi być decydowane i stosowane indywidualnie względem poszczególnych pracowników, którzy dopuścili się wyżej wskazanych zaniedbań służbowych.

Wprowadzone zarządzeniem Ministerstwa Komunikacji Nr. VI/25021/20/25 z dn. 27 marca 1925 r. (punkt 3) **zezwolenie dokonywania w pewnych wypadkach potrąceń wartości nadwyżki rozchodu smarów z premji opałowej drużyn parowozowych niniejszym odwołuje się.** Z chwilą otrzymania niniejszego z premji opałowych mogą być dokonywane jedynie potrącenia za przepał paliwa na parowozach.

Przytem potwierdza się ponownie, że ustalone i ogłoszone na rok z góry przez Ministerstwo Komunikacji stawki premji za każdą zaoszczędzoną tonnę węgla dla drużyn parowozowych **i dla pracowników administracji nie mogą być w żadnym wypadku zmieniane przez Dyrekcje.**

Niniejsze zarządzenie będzie ogłoszone w najbliższym numerze Dziennika Urzędowego Ministerstwa Komunikacji.

Otrzymują wszystkie Dyrekcje Kolei Państwowych.

Dyrektor Departamentu:
(—) Skupiewski.

Zatwierdzam dn. 7 czerwca 1929 r.

Minister: **(—) Kühn.**

Paragrafy 2 i 6 przepisów o „Premjach za oszczędne używanie paliwa na parowozach", zatwierdzonych dn. 22.VII-1927 r., ulegają zmianie i z ważnością od 1 lipca 1929 r. otrzymują brzmienie następujące:

Par. 2. Ministerstwo Komunikacji wyznacza z góry dla każdej Dyrekcji przeciętną na cały rok normę rozchodu paliwa na parowozach w tonnach węgla obliczeniowego na jednostkę pracy parowozów w tonno-kilometrach brutto jak również normę kredytu na premje i stawki, osobną dla drużyn parowozowych i osobną dla pracowników Dyrekcji, oddziałów i parowozowni, według których należy płacić za tonnę oszczędzonego węgla. W normie rozchodowej zawarty jest całkowity rozchód paliwa na parowozach w pociągach i w pracy pomocniczej, włączając w to podpałki i postój w gorącym stanie.

Part. 6. Obliczenie i podział przypadłej za ubiegły okres sumy premji lub potrąceń dokonywa się w następujący sposób:

a) Obliczenie dokonywa się za pewien okres czasu, ustalony przez Dyrekcje, nie dłuższy niż kwartał roku i nie krótszy niż miesiąc;

b) Dla każdego parowozu oblicza się według wykonanej przez niego pracy dopuszczalny rozchód paliwa według norm. Różnica między tym rozchodem a rozchodem rzeczywistym stanowi oszczędność lub przepał na tym parowozie; oszczędność ta lub przepał, pomnożone przez stawkę, wyznaczoną przez Ministerstwo Komunikacji dla premjowania drużyn parowozowych za tonnę zaoszczędzonego węgla, stanowią premje lub potrącenie, przypadające na dany parowóz dla obsługujących ten parowóz drużyn; obliczona w ten sposób premja lub potrącenie dzieli się pomiędzy drużyny, które na parowozie pracowały, proporcjonalnie do wykonanych przez nie parowozo-klm., a podział pomiędzy poszczególnych członków drużyny przeprowadza się: przy drużynach 2-u osobowych w stosunku 5:3, a przy drużynach 3-osobowych — w stosunku 5:3:2.

c) Dla każdej parowozowni samodzielnej łącznie z parowozowniami jej podległemi oblicza się ogólną oszczędność na wszystkich parowozach i ogólny przepał; różnica pomiędzy oszczędnością i przepałem pomnożona przez stawkę, wyznaczoną przez Ministerstwo dla premjowania pracowników Dyrekcji, oddziałów i parowozowni za tonnę zaoszczędzonego węgla, stanowi sumę premji lub potrąceń, przypadającą dla tych pracowników z tytułu osiągniętych w danej parowozowni wyników.

Obliczona w ten sposób kwota premji dla administracji może być zmniejszona lub nawet całkowicie wstrzymana, jeżeli według uznania Dyrekcji w użyciu paliwa zaszło pogorszenie w parowozowni lub w oddziale.

d) Dyrekcja ustanawia, jaka część kwoty, o której mowa w p. c., ma przypadać na administrację oddziału, a jaka na administrację podległych mu parowozowni, przyczem część kwoty, przypadającą **dla administracji oddziału nie może przewyższać 20% tej kwoty.** Podział premji pomiędzy poszczególnych pracowników administracji dokonywa się w sposób następujący:

1. Z sumy, przypadającej na premję dla oddziału, otrzymują:

Naczelnik Oddziału — 10 udziałów, jego zastępca i pomocnicy po 8 udziałów, inżynier w oddziale, kontroler maszynowy i maszynista-instruktor po 6 udziałów.

2. Sumę przypadającą na administrację parowozowni samodzielnej wraz z jej podległemi parowozowniami, dzieli się pomiędzy nie w stosunku ustalonym przez Dyrekcję przytem z sumy premji, przypadającej w ten sposób na każdą poszczególną parowozownię, otrzymują:

Naczelnik parowozowni — 20 udziałów.

Zastępca naczelnika parowozowni — 18 udziałów.

Pomocnicy naczelnika parowozowni po 12 udziałów każdy.

Dyspozytorzy parowozowni po 12 udziałów każdy.

Monterzy (werkmistrze) przy bieżącej naprawie parowozów w parowozowni po 12 udziałów każdy.

Przemywacze kotłów parowozowych po 8 udziałów każdy.

Starsi palacze parowozowni po 8 udziałów każdy.

Palacze parowozowni i przebijacze rur w kotłach parowozowych po 5 udziałów każdy.

3. Pracownicy rachuby i statystyki tak w Dyrekcji jak i na linji mogą otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie stosownie do czasu pracy, użytego dla obliczenia i podziału premji w godzinach pozabiurowych, z kredytów akordowych, przewidzianych w rozdziale 9 par. 1 poz. 2 preliminarza budżetowego.

UWAGA do punktu 1 i 2.

Udział w premji każdego pracownika Dyrekcja na wniosek Naczelnika Oddziału lub też z własnej inicjatywy, może zmniejszyć lub

też zupełnie pozbawić go premji w wypadkach niedbalstwa w pełnieniu swych obowiązków, jak też niewykonania zarządzeń władzy, mających na celu zmniejszenie zużycia paliwa.

4. Podział ogólnej sumy potrąceń, przypadających na administrację Oddziału i parowozowni w wypadkach, kiedy zamiast oszczędności otrzymano przepał, przeprowadza się w stosunku do takiej samej ilości udziałów, co i podział premji.

Dyrektor Departamentu:
(—) Skupiewski.

AKTA OSOBOWE PRACOWNIKÓW B. DRÓG ŻELAZNYCH WARSZAWSKO - WIEDEŃSKIEJ I NADWIŚLAŃSKIEJ.

Ministerstwo komunikacji rozesłało Dyrekcjom K. P. za Nr. I/23572/1/29 z dnia 18 czerwca r. b. następujące zawiadomienie:

Dyrekcje zawiadomią w odpowiedni sposób zainteresowanych pracowników, że akta osobowe byłej kolei Warszawsko - Wiedeńskiej i byłej kolei Nadwiślańskiej, wywiezione swego czasu do Rosji a obecnie zwrócone władzom polskim, znajdują się w Ministerstwie Komunikacji, które na wystąpienia interesowanych w drodze służbowej będzie udzielało potrzebnych wyjaśnień i zaświadczeń o służbie na pomienionych kolejach. Będzie to jednak mogło nastąpić dopiero po upływie kilku miesięcy potrzebnych do uporządkowania i segregacji zwróconych akt. O ukończeniu tych prac, zostaną Dyrekcje uwiadomione, poczem będą mogły być składane odpowiednie podania.

Odpisy niniejszego zarządzenia otrzymają wszystkie Związki pracownicze.

ZAŚWIADCZENIE O BRAKU MIEJSC W SZKOŁACH PAŃSTWOWYCH.

Z początkiem każdego roku szkolnego wymagały władze od pracowników, którym przysługuje prawo do zwrotu opłat za dzieci uczęszczające do prywatnych szkół średnich, przedstawiania zaświadczeń, stwierdzających, iż w danej miejscowości brak wolnych miejsc w średnich szkołach państwowych.

Żądanie takie, przysparzało pracownikom wiele niczem nieumotywowanych trudności, i powodowało zbyteczną zwłokę w wypłacie należnych z tego tytułu sum. Dlatego też czyniliśmy starania i sami i wraz z Centralną Komisją Porozumiewawczą Zw. Prac. Państwowych, aby ten niecelowy przepis został cofnięty.

Obecnie na skutek starań w Min. Wyznań Rel. i O. P. dowiadujemy się, iż **w przyszłym roku szkolnym zaświadczenia takie nie będą wymagane.** Nie dotyczy to miast: **Wilna i Brześcia nad Bugiem**, gdzie pracownicy, ze względu na dużą ilość wolnych miejsc w średnich szkołach państwowych, nadal będą musieli przedkładać zaświadczenia o braku miejsca.

ŻYCIE ZWIĄZKOWE

WYSTĄPIENIA I INTERWENCJE PREZYDJUM.

Dn. 18.VI.29 — w M. K. w sprawach kwalifikacji, awansów, premji węglowej, kar za przesmary —kol. kol.: **Siadak i Hernet.**

Dn. 19.V. 29— w M. K. w sprawie kol. Spätha ze Stryja oraz w sprawie premji dla dyspozytorów i w sprawie kontraktowych w Dyrekcji Wileńskiej — kol. **Borkowski.**

20.VI.29 — w M. K. w sprawie awansów w Dyrekcji Gdańskiej, w sprawach emerytalnych Wieczorka i Nowakowej — kol. kol.: **Komorowski i Siadak.**

Dn. 20.VI..20 — w Dyrekcji kolei Państwowych w Wilnie w sprawach etatów i awansów — kol. **Borkowski.**

Dn. 21.VI.29 — w M. K. w sprawie awansów w Dyrekcji Krakowskiej — kol. **Komorowski.**

Dn. 21.VI.29 — w Komisji Dyscyplinarnej D. K. P. Wilno w sprawie maszynisty Worywodzkiego — kol. **Borkowski.**

Dn. 24.VI.29 — w M. K. w sprawie premji oraz w sprawie turnusów dla Dyrekcji Wileńskiej i Stanisławowskiej — kol. kol.: **Borkowski, Siadak.**

Dn. 26.VI.29 — w M. K. w sprawie maszynisty Koniecznego z Nowego Sącza — kol. kol.: **Komorowski, Siadak.**

PRACE ORGANIZACYJNE PREZYDJUM.

Dn. 16.VI.29 — Otwarcie Kółka Technicznego w Rybniku — kol. **Komorowski, inż. Kruszewski.**

Dn. 17.VI.29 — W sprawach organizacyjnych oraz w sprawie awansów i etatów w Krakowie — kol. kol. **Borkowski, Komorowski.**

Dn. 18 — 19.VI.29 — W sprawach organizacyjnych w Lublinie — kol. **Sommerfeldt.**

Dn. 19.VI.29 — Posiedzenie Centralnej Komisji Porozumiewawczej— kol. kol.: **Borkowski, Siadak.**

Dn. 21.VI.29 — Zebranie Koła Wilno — kol. **Borkowski.**

Dn. 26.VI.29 — Posiedzenie Centralnej Komisji Porozumiewawczej— kol. kol.: **Borkowski, Siadak.**

EPILOG OSZCZERCZEJ KAMPANJI PROWADZONEJ PRZECIWKO PREZYDJUM Z. Z. M.

W opinji związkowej głośnem echem odbiły się swego czasu wypadki, które miały miejsce na IX-tym Walnym Zjeździe oraz bezpośrednio po nim w Kole Warszawa—Główna, a których tłem i powodem była oszczercza kampanja prowadzona przez pewne jednostki przeciwko Prezydjum Związku.

Ze względu na wagę zarzutów stawianych bądź to całemu Prezydjum bądź też poszczególnym jego członkom — na zasadzie uchwały Zarządu Głównego, wniesione zostały przeciwko oszczercom i obrażającym stosownie skargi sądowe, z których kilka zakończonych zostało już wyrokami. I tak

Kiersznowski Mieczysław, Warszawa — Główna **prawomocnym** wyrokiem Sądu grodzkiego w Warszawie oddział X-ty z dnia 14 stycznia 1929 r. Nr. 442/29 skazany został za zniesławienie **na 100 złotych grzywny z ew. zamianą na 7 dni aresztu.**

Ponieważ Kiersznowski przeprosił członków Prezydjum i powołał się na to, że działał w podnieceniu, z namowy i poduszczenia osób trzecich przeto oskarżyciele wymienioną karę darowali.

Lubiński Wacław, Warszawa — Główna oskarżony o słowne i czynne znieważenie wiceprezesa kol. Komorowskiego skazany został wyrokiem Sądu grodzkiego w Warszawie odział VIII-y z dnia 10 czerwca 1929 roku Nr. 1838/29 na **2 tygodnie bezwzględnego aresztu.** Łagodny wyrok zawdzięczać należy wstawiennictwu oskarżyciela, który przez usta swego pełnomocnika na rozprawie prosił Sąd o zastosowanie łagodnego wymiaru kary ze względu na dawniejsze zasługi oskarżonego dla Związku oraz ze względu na to, że działał on w podnieceniu pod wpływem agitacji i poduszczań ze strony osób trzecich.

W tej sprawie zwróciło się do Prezydjum Walne Zebranie Koła Warszawa — Główna, które wysłuchawszy oświadczenia Lubińskiego, iż działał on w podnieceniu i zdenerwowaniu pod wpływem osobistej urazy do kol. wiceprezesa Komorowskiego oraz, że gotów jest kol. Komorowskiego przeprosić — uchwaliło ukarać go grzywną w drodze związkowej i prosić Prezydjum o wycofanie wniosku.

Gdy nadto Lubiński istotnie przeprosił kol. Komorowskiego i złożył stosowne oświadczenie pisemne, nałożoną na Lubińskiego karę darowano.

Pilecki Ignacy, Warszawa — Główna wyrokiem Sądu grodzkiego w Warszawie oddział VII-my z dnia 10 czerwca 1929 r. Nr. K. 1838/29 za zniesławienie członków Prezydjum, skazany **został na 2 miesiące bezwzględnego aresztu.**

Jak się dowiadujemy Pilecki wnosi odwołanie wobec czego wyrok ten nie jest jeszcze ostateczny.

Wreszcie przed Sądami zawisły jeszcze sprawy następujące:

Tegoż **Pileckiego** o zniesławienie przed Sądem grodzkim w **Toruniu** rozprawa dotąd nie wyznaczona, oraz **Korzeniowskiego i Czemerysa** ze Stanisławowa o zniesławienie przed Sądem grodzkim w Warszawie. Rozprawa odroczona w dniu 10 czerwca 1929 celem przesłuchania świadków wskazanych przez oskarżonych, **którzy na tej rozprawie żadnych dowodów na potwierdzenie swoich zarzutów przedłożyć nie mogli.**

Ś. P. KOL. STANISZEWSKI WINCENTY.

Dnia 13 czerwca zginął śmiercią tragiczną na posterunku służbowym ś. p. Wincenty Staniszewski, członek Koła miejscowego Z. Z. M. w Kutnie, osierocając żonę i 2 małych dzieci.

W Zmarłym tracimy wzorowego, karnego i pełnego poświęcenia dla wspólnej sprawy kolegę.

Cześć Jego pamięci!

Koło Z. Z. M. Kutno.

TARNOWSKIE GÓRY.

Otwarcie Kółka Technicznego. Dn. 28-go kwietnia b. r. nastąpiło uroczyste otwarcie Kółka Technicznego przy miejscowem Kole Z. Z. M. Oprócz licznie zebranych członków przybyli przedstawiciele Dyrekcji Kolei Państwowych Katowice, Oddziału Mechanicznego Tar. Góry i miejsca służbowego Z Centrali Z. Z. M. przybył p. inż. *Kruszewski* i wiceprezes kolega *Komorowski*, zaś z Zarządu Okręgowego Z. Z. Z. Prezes Okręgu kol. *Sobczak*. O godz. 14.30 w sali hotelu „Wolne-Miasto-Górnicze", otworzył prezes miejscowy kol. **Tyczka** uroczyste posiedzenie Kółka, witając licznie zebranych gości i kolegów, poczem chór przy parowozowni odśpiewał szereg pieśni narodowych i jedną okolicznościową. Następnie zabrał głos wiceprezes Zarządu Gł. Z. Z. M. kol. **Komorowski**, nawołując do usilnej pracy nad pogłębianiem wiedzy fachowej w Z.Z.M. i udzielił głosu p. inż. **Kruszewskiemu** celem wygłoszenia odczytu pod tytułem: „Stulecie parowozu". Odczyt ilustrowany był licznemi przezroczami. Zebrani goście oraz koledzy, w największem skupieniu wysłuchali pouczającego wykładu Szan. Prelegenta. Burza oklasków po zakończeniu odczytu, świadczyła najlepiej o popularności, jaką się cieszy p. inż. **Kruszewski** wśród maszynistów. Następnie Koło podejmowało gości skromną kolacją.

Zarząd Koła miejscowego składa tą drogą serdeczne podziękowanie Zarządowi Głównemu, za ofiarowane nam książki techniczne i wysłanie p. inż. Kruszewskiego oraz kol. Komorowskiego, nastąpnie dziękuje przedstawicielom D. K. P., Oddziału Mechanicznego i miejsca służbowego, że raczyli swą obecnością zaszczycić zebranie.

Za Zarząd Koła Z. Z. M. Tarn.-Góry:

(—) w z. **Dudziak**, sekretarz. (—) **Tyczka**, Prezes

LESZNO.

Otwarcie kółka technicznego.

Na dorocznem Walnem Zebraniu Koła Z. Z. K. w Lesznie dnia 16 maja r. b. postanowiono wzorem innych kół utworzyć Kółko Techniczne. Zarząd Kółka stanowią kol. **Wachowiak** Stanisław — przew., **Galon** Mikołaj — sekretarz i **Handzik** Stanisław—skarbnik. Kółko otrzymało pomoc z Centrali w postaci podręczników i pomocy naukowych i przystąpiło do pracy. W czasie najbliższym odbędzie się w Lesznie odczyt p. inż. Kruszewskiego związany z uroczystością inauguracyjną działalności Kółka.

WARSZAWA — PRAGA.

Zebranie członków Koła. Dn. 8.VI.29 odbyło się zebranie członków Koła miejscowego Z. Z. M. Porządek dzienny obejmował: 1) Sprawozdanie Zarządu Koła z działalności za ubiegły okres; 2) Dyskusja nad sprawozdaniem; 3) Udzielenie absolutorjum ustępującemu Zarządowi Koła; 4) Wybory nowego Zarządu Koła; 5) Wybory Zarządu Kółka Technicznego; 6) Wolne wnioski. W zebraniu uczestniczyli: Wice-Prezes Związku — kol. **Komorowski**, sekretarz Zw. — kol. **Siadak** oraz Przewodniczący Okręgu Warsz. — kol. **Lisiewicz**. Przewodniczył zebraniu kol. **Ludwisiak**, sekretarzował — kol. **Kłos**.

Zarząd Koła w osobach: Przewodniczącego — kol. Ludwisiaka, sekretarza — kol. Kłosa oraz skarbnika — kol. Łysakowskiego zdał sprawozdanie z działalności za ubiegły okres; poczem wywiązała się dyskusja, w której wzięli udział liczni członkowie Koła oraz przedstawiciele Prezydjum. Na wniosek Komisji Rewizyjnej udzielono Zarządowi Koła absolutorjum.

W skład nowego Zarządu weszli: kol. **Krysiński** Witold — jako przewodniczący, kol. **Wójcicki** Wacław — jako zast. przewodniczącego, kol. **Hopfer** Edward — jako sekretarz oraz kol. **Łysakowski** Stanisław — jako skarbnik. W skład Komisji Rewizyjnej weszli kol. kol. **Kołak** Stanisław, **Zduński** Józef i **Snogiewicz** Henryk. W skład Zarządu Kółka Technicznego weszli kol. kol. Hausenplas Henryk i Tews Artur.

W wolnych wnioskach omawiano wewnętrzne sprawy Koła.

PODZIĘKOWANIA.

Za hojny dar złożony przez ofiarodawców z Zw. Zaw. Maszynistów Kolejowych koło Mysłowice na zakupno sztandaru Związku Powstańców Śląskich grupy miejscowej Krasowy w wysokości 120.20 zł. składamy niniejszem serdeczne podziękowanie.

W szczególności zaś wyrażamy serdeczne podziękowanie w imieniu komitetu sztandarowego i Zarządu gr. miejsc. p. Zawiadowcy parowozowni Wilczkowi jako temu, który swem staraniem przyczynił się do przykładnego rezultatu.

Zarząd gruy miejscowej Zw. Powst. Śl. Krasowa i Komitet Sztandarowy.

Wszystkim, którzy okazali nam współczucie oraz wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi

ś. p. Vogtmanowi Ernestowi

a w szczególności WP. Lebiszowi Janowi, zawiadowcy parowozowni w Skierniewicach, Zarządowi Koła Z. Z. M., orkiestrze kolejowej oraz kolegom i przyjaciołom zmarłego, składamy serdeczne „Bóg zapłać".

Żona, syn i wnuczki.

Kolegom poległych naszych mężów ś. p. Jana Cieślika i Tadeusza Karpety, a mianowicie: P. P. Banasikowi, Prętkiewiczowi, Krzeszczukowi, Sobkowi oraz p. Wróblewskiemu, zawiadowcy parowozowni, za zajęcie się pogrzebem poległych i pozostałemi rodzinami, tą drogą składamy z głębi serca staropolskie Bóg zapłać.

Żony, dzieci i rodziny.

Prezesowi Związku kol. **Borkowskiemu** oraz **Zarządowi Koła Z. Z. M. Toruń** składam serdeczne podziękowanie za poczynione starania celem uzyskania dla mnie zapomogi bezzwrotnej w czasie mej dwumiesięcznej choroby.

Zygmunt Jazdowski, masz. I kl. par. Toruń.

ZAMIANY.

Maszynista parowozowni Gniezno zamieni się na równorzędne stanowisko w parowozowni Poznań. Mieszkanie 4-pokojowe z wszelkiemi wygodami w centrum miasta zapewnione.

Łaskawe zgłoszenia nadsyłać pod adresem: Teofil Malinowski, Gniezno — Koszarowa nr. 11.

Ziemiakow Antoni, maszynista parowozowni Łódź - Kaliska, zamieni się na parowozownię w Warszawie. Etat bez różnicy; może być pom. masz. z prawem kierowania parowozem.

Łaskawe zgłoszenia nadsyłać pod: Koło Z. Z. M. Łódź - Kaliska.

Maszynista I kl. parowozowni Poznań, zamieni się na równorzędne stanowisko lub na stanowisko masz. II kl. lub pom. masz. I kl. w parowozowni Bielsko.

Łaskawe zgłoszenia kierować pod: Zaprzał Franciszek — Poznań — Fabryczna 2 a.

Maszynista II kl. parowozowni Piotrków zamieni się na równorzędne stanowisko w Warszawie, parowozownia obojętna. Łaskawe zgłoszenia nadsyłać p. a. Władysław Klimkiewicz, parowozownia Piotrków.

PRZYPOMNIENIE.

Stowarzyszenie Kulturalno - Oświatowe „**Ognisko**" w Ostrołęce rozesłało swego czasu Kołom naszego Związku listy składkowe na budowę przedszkola dla dzieci kolejarzy w Ostrołęce, o czem donosiliśmy w N-rze 23 „Maszynisty" z 1928 r. str. 182.

Zarząd Stowarzyszenia prosi o jaknajspieszniejsze odsyłanie tych list pod adresem wskazanym w liście bez względu na to, czy zostały one wypełnione czy nie.

PRZEPROSZENIE.

Niniejszem przepraszam kol. Stawskiego za nieopatrznie wypowiedziane słowa na niego do osoby trzeciej. — Tytułem kary składam na potrzeby Koła miejscowego w Sosnowcu zł. 25.

Łukaszuk Jan.

Wydawca: **Zaw. Zw. Maszyn. Kolej.** Red. odpow.: **Henryk Sommerfeldt.**

Odbito w drukarni „Robotnika". Warecka 7.